

rederiansatte sømand ikke kan kræve afsked efter sømandslovens § 40, stk. 1, medfører udkastet ikke nogen realitetsændring på dette punkt.

Benytter en sømand, der kan kræve afsked i anledning af flagskifte, denne ret, således at hans tjenesteforhold hos rederen, den hidtidige ejer, hermed ophører, har han efter udkastets *stk. 3* ret til erstatning og fri rejse med underhold efter reglerne i § 19, stk. 1 og 2, der modsvarer sømandslovens § 34, stk. 1 og 2. Det afgørende for retten til erstatning m. v. er, om hans ansættelse hos den tidligere ejer af skibet, den danske reder, ophører, ikke om sømanden tager ansættelse hos den nye ejer og eventuelt uden afbrydelse fortsætter tjenesten på skibet. En forudsætning for retten til erstatning m. v. er dog naturligvis i alle tilfælde, at sømandens tjenesteforhold hos den hidtidige reder ikke på tidspunktet for flagskiftet er bragt til ophør på kontraktsmæssig måde, f. eks. ved rettidig opsigelse til fratræden på aftalt sted.

Samme adgang som ved flagskifte til at kræve afsked vil en sømand efter udkastets *stk. 2* have, hvis skibet overtages af en anden dansk reder. Bestemmelsen svarer til sømandslovens § 40, stk. 2 med den ændring, der også foreslås i det norske udkast, at det er en betingelse for retten til at kræve afsked, at sømanden på forespørgsel af skibsføreren straks meddeler, at han ikke ønsker at fortsætte tjenesteforholdet hos den nye reder. Betingelsen er indføjjet for hurtigst muligt at få skabt klarhed over skibets bemanning ved rederskiftet. Ved at undlade efter en rimelig betænkningstid at besvare skibsføreren forespørgsel vil sømanden miste retten til at fratræde tjenesten på skibet i anledning af rederskiftet.

Til § 17.

Afsked på grund af sygdom m. v.

Udkastets § 17 svarer til sømandslovens § 32, dog at bestemmelsen i stk. 1, 2. pkt. om afsked af en gravid arbejdstager er ny. Efter *stk. 1* kan skibsføreren afskedige en sømand, der som følge af sygdom eller legemsskade for længere tid er uskikket til at udføre sit arbejde, eller som lider af en sygdom, der medfører fare for de ombordværende. Bestemmelserne i §§ 29 og 30 om sygehyre m. v. finder da anvendelse. Endvidere kan skibsføreren afskedige en søfarende, der som følge af graviditet bliver ude af stand til at varetage sin tjeneste. Bestemmelsen i § 29, stk. 4 om den gravides ret til efterhyre og eventuelt tillige de i medfør af § 11, 2. pkt. fastsatte bestemmelser om hjemrejse finder da anvendelse.

Efter *stk. 2* kan en sømand endvidere afskediges, hvis han, uden at være fundet syg, som led i eller

som følge af en i medfør af § 4, stk. 2 påbudt lægeundersøgelse bliver forhindret i at fortsætte tjenesten. Afskediges en sømand efter denne bestemmelse, har han hos staten ret til hyre og fri rejse efter bestemmelsen i § 19, stk. 4, jfr. bemærkningerne til denne bestemmelse.

Bestemmelserne i stk. 1, 2. pkt. om afsked på grund af graviditet og i stk. 2 om afsked i anledning af påbudt lægeundersøgelse finder anvendelse på såvel det menige mandskab som på skibsofficererne. Derimod gælder bestemmelsen i stk. 1, 1. pkt. om „sygeafsked“ kun i begrænset omfang for skibsofficererne, jfr. § 36 og bemærkningerne til denne bestemmelse.

Til § 18.

Afsked på grund af tjenesteforseelser m. v.

I *stk. 1* gentages sømandslovens § 33, stk. 1, hvorefter skibsføreren kan afskedige en sømand, *hvis* han er uduelig, *hvis* han ikke kommer om bord i rette tid, og skibet skal afgå, eller en anden må antages i hans sted, *hvis* han forser sig groft i tjenesten, *hvis* han gør sig skyldig i tyveri eller anden grov forbrydelse, *hvis* han udsætter skibet for alvorlige vanskeligheder ved at skjule nogen om bord eller under visse omstændigheder skjuler gods om bord, eller *hvis* han indbringer en tvist om tjenesteforholdet for udenlandsk myndighed.

Kommissionen har overvejet, om man bør opgive denne opregning og erstatte den med en generel bestemmelse om, at sømanden kan afskediges ved grov misligholdelse af kontrakten, jfr. herved funktionærlovens § 4. Der er imidlertid enighed om, at opregningen, selvom den ikke kan anses som udtømmende, bør bibeholdes som bedst dækkende forholdene til søs.

Stk. 2, 1. pkt. gentager bestemmelsen i sømandslovens § 33, stk. 2 om, at der skal holdes forhør, inden sømanden afskediges, selvom det ikke er muligt at afhøre ham personligt. I de tilfælde, hvor sømanden ikke kommer om bord i rette tid, og skibet skal afgå, kan kravet om forhør inden afsked imidlertid medføre uforholdsmæssig stor forstyrrelse ved skibets afgang. Der foreslås derfor i *2. pkt.* en ny bestemmelse om, at forhøret i de i stk. 1, nr. 2 nævnte tilfælde kan udskydes til efter afskeden, hvis det er nødvendigt af hensyn til skibets afsejling, men forhør skal i så fald afholdes snarest derefter. Kommissionen har iøvrigt ikke ved dette forslag tilsigtet nogen ændring af gældende praksis vedrørende afholdelse af forhør.

I *stk. 3* foreslås i lighed med det norske udkast optaget en ny bestemmelse om, at skibsføreren, såfremt han vil afskedige en sømand i de i stk. 1, nr.